

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра кримінального права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ ЕКСПЕРТИЗИ**

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судові експертизи
Викладач (-і)	Кадук Світлана Володимирівна, к.ю.н., доц. кафедри кримінального права
Контактний телефон викладача	Кадук Світлана Володимирівна (0342) 59-61-34
Е-mail викладача	Кадук Світлана Володимирівна svitlana.kaduk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/графік-індивідуальної-роботи-з-студе/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення дисципліни вільного вибору студента «Судові експертизи» є закономірності створення і функціонування правових, методологічних та організаційних основ судово-експертної діяльності. Дисципліна вільного вибору студента «Судові експертизи» допоможе студентам юристам застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності з розслідування та розкриття злочинів.</p> <p>Програма дисципліни вільного вибору складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні основи теорії судової експертизи. 2. Експертно-криміналістична методика дослідження письма та документів. <p>Дисципліна вільного вибору студента дає уявлення про предмет судової експертизи, її об'єктах та завданнях, про поняття спеціальних знань експерта і суб'єктах експертної діяльності; розкриває загальні принципи і постулати, закономірні для судової експертизи будь-якого роду; технологію експертного дослідження як особливого виду пізнавальної діяльності; методологію експертних досліджень в цілому і концептуальні напрями розвитку судової експертизи (комп'ютеризація, автоматизація експертних досліджень), а також розглядає деякі види експертиз, які проводяться у кримінальних і цивільних провадженнях.</p> <p>Основними джерелами цієї галузі виступають Конституція України від 26 червня 1996 р. Кримінальний процесуальний кодекс від 2012 р, Закон України «Про судову експертизу» від 25.02.1994р. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015, Закон України «Про прокуратуру» від 20.10.2014, Інструкція про призначення та проведення судових експертиз: Затверджена наказом Мініюсту України № 53/5 від 8 жовтня 1998 р., Постанова Пленуму Верховного суду України про судову експертизу в кримінальних та цивільних справах від 30 травня 1997р. №8.</p> <p>Основним завданням дисципліни вільного вибору студента є забезпечення майбутніх юристів вмілому і творчому використанню на практиці знань, що були отримані при засвоєнні положень даної дисципліни щодо призначення та використання судових експертиз в процесі розслідування кримінальних та розгляді цивільних та господарських проваджень. На принципах законності, незалежності, об'єктивності і повноти дослідження здійснювати судово-експертну діяльність в Україні.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення дисципліни вільного вибору студента «Судові експертизи» передбачає засвоєння студентами системи знань, навиків і вмінь, які вкрай необхідні слідчому, експерту, оперативному працівнику.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни вільного вибору студента «Судові експертизи» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм законодавства України, формування умінь та навичок щодо застосування теоретичних знань в практичній діяльності з розслідування та розкриття злочинів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<u>Загальні компетентності:</u>	

Здатність застосовувати знання зі сфери судових експертиз у практичних ситуаціях.
 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, пов'язаної зі сферою проведення судових експертиз.
 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у сфері організації та проведення судових експертиз.
Фахові компетентності:
 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, пов'язаній з організацією та проведенням судових експертиз.
 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування, які стосуються сфери судових експертиз.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
7	081 Право	4	вибірковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль 1. Концептуальні основи теорії судової експертизи.

Тема № 1. Концептуальні основи теорії судової експертизи. Сутність криміналістичної експертизи.	2	2	7
Тема № 2. Класифікація, групи та види судових експертиз	2	2	7
Тема № 3. Організація підготовки та проведення криміналістичної експертизи	2	2	7

Модуль 2. Експертно-криміналістична методика дослідження письма та документів

Тема № 4 Основи графічної (почеркознавчої) експертизи	-	2	9
Тема № 5. Експертно-криміналістична методика дослідження письма	2	2	7
Тема № 6 Особливості криміналістичної методики дослідження зміненого письма (почерку)	2	4	9
Тема № 7 Особливості методики криміналістичного дослідження підпису	-	2	7
Тема № 8 Техніко-криміналістичне дослідження документів	2	2	7
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/organizacija-navchalnogo-procesu/ .
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 5 семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Науково-методологічні засади екологічного права; Право екологічної

	<p>безпеки.</p> <p>На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 8 балів, 2 коротких запитання нормативного змісту, які оцінюються по 4 бали, 4 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу. Максимальний бал за контрольну становить 20.</p> <p>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/</p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
7. Політика курсу	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) – <i>Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/денна-форма-2</i></p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять</u></p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.</p> <p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/).</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Експертизи в судовій практиці: науково – практичний посібник за ред. проф. В.Г. Гончаренка: - Київ Юрінком Інтер 2012 р. – 397 с. 2. Дідковська С.П. , Клименко Н.І. , Лисиченко В.К. Підготовка та проведення окремих видів судової експертизи . - Київ., 2007 р. – 413 с. 3. Лисиченко В.К. , Ціркаль В.В. Використання спеціальних знань у слідчій і судовій практиці . - Київ , 2007 р. - 190 с. 4. Криміналістика [текст].- підручник / В.В. Пясковський, Ю.М.Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексеев та ін. – Київ «Центр учбової літератури», 2015. – 544 с. 5. Криміналістика. Навчальний посібник / В.П. Сабадаш М.О. Ларкін. - Київ Видавництво « Центр учбової літератури », 2013. – 228 с. <p>Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних</p>	

посібниках:

1. Кадук С.В. Судові експертизи: методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять (для студентів денної форми навчання). Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019 – 15 с.
2. Кадук С.В. Судові експертизи: методичні вказівки для самостійної роботи (для студентів денної форми навчання). Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2019 – 17 с.

<https://kkr.pnu.edu.ua/денна-форма-3/>

Викладач _____ доц. Кадук С.В.